

Dosar nr. 3r-199/22

2-17065732-01-3r-27062022

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

DECIZIE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de Valentin Blîndu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Valentin Blîndu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea refuzului, recunoașterea dreptului lezat și obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă,

împotriva încheierii din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea lui Valentin Blîndu privind explicarea deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă:

La 29 august 2017, Blîndu Valentin s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la contestarea refuzului, recunoașterea dreptului lezat și obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a activat în organele procuraturii începând cu anul 1992 până la xxx, având o vechime în muncă de peste 20 de ani. Începând cu xxx, la atingerea vârstei de 50 de ani, i-a fost stabilită pensia pentru vechimea în muncă, în funcție de procuror al raionului Râșcani, în mărime de 80% din salariu mediu lunar potrivit funcției deținute, pensia pe care o primea regulat cu respectarea principiului recalculării pensiei, la fiecare majorare ordinară a salariului lunar al procurorului în exercițiu.

Reclamantul a mai indicat, că faptul dobândirii la data de xxx a dreptului de recalculare a pensiei la majorarea salariului procurorului în exercițiu și utilizării acestui drept până la sfârșitul anului 2011, nu a fost negat nici de pârât, fapt exteriorizat prin răspunsul XXX din 11 august 2017. Însă, Casa Națională de Asigurări Sociale din motive neîntemeiate, nu a efectuat recalcularea pensiei, lipsindu-l astfel de dreptul dobândit licit în anul 2009 de recalculare a pensiei, stabilindu-i mărimea pensiei cu aplicarea mecanismului general de indexare a acesteia la 01 aprilie a fiecărui an. Astfel, la data de 02 august 2017 s-a adresat cu o cerere către Casa

Națională de Asigurări Sociale cu solicitarea de a fi restabilit în dreptul de a beneficia de principiul recalculării pensiilor la majorarea ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție cu 35% începând cu 01 februarie 2013 și conform Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, începând cu data de 01 august 2016. După expirarea termenului de 30 de zile de la data recepționării cererii prealabile, Casa Națională de Asigurări Sociale prin răspunsul XXX din 11 august 2017, l-a informat că începând cu anul 2011, pensia pentru procurori nu se mai recalculează, dar se indexează anual la data de 1 aprilie, conform art. 13 din Legea nr. 156 din 14.10.1998.

Reieșind din cele expuse, a solicitat obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite pensia pentru vechimea în muncă, reieșind din salariul mediu achitat în funcția care a deținut-o la stabilirea pensiilor, ținându-se cont de majorarea salariului procurorului cu data de 01 ianuarie 2013 și conform Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, începând cu data de 01 august 2016.

Prin hotărârea din 29 ianuarie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Blîndu Valentin; s-a recunoscut ca fiind ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. XXX din 11 august 2017; s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să calculeze și să achite lui Blîndu Valentin, pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariu mediu lunar achitat procurorului raionului Râșcani, cu recalcularea acesteia ținându-se cont de majorarea salariului procurorului în exercitarea funcției, funcție pe care o deținea la data stabilirii pensiilor.

Prin decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 29 ianuarie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central; s-a casat integral hotărârea și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea înaintată de Blîndu Valentin împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea refuzului autorității la recalcularea pensiilor, recunoașterea dreptului lezat și obligarea autorității la recalcularea pensiilor pentru vechime în muncă. S-a recunoscut ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale la recalcularea pensiilor pentru limită de vârstă lui Blîndu Valentin. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să achite lui Blîndu Valentin pensia pentru vechime în muncă din salariul mediu lunar achitat procurorului raionului Râșcani, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze lui Blîndu Valentin pensia pentru vechime în muncă ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție, începând cu 05 aprilie 2013, după creșterea salariului cu 35% și începând cu 01 august 2016, după creșterea salariului potrivit prevederilor art.60 din Legea cu privire la Procuratură.

Prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

La 25 februarie 2022, Blîndu Valentin a depus cerere de explicare a deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, menționând că necesitatea explicării a apărut ca rezultat al faptului că, prin Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sistemul bugetar, în vigoare din 01 decembrie 2018, este prevăzută majorarea salariului procurorului în funcție, iar Casa Națională de Asigurări Sociale se

eschivează de la achitarea către el a pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar al procurorului-șef al raionului Râșcani, majorat.

Relevă faptul că, odată obținut dreptul la pensie pentru vechime în muncă, ca condiție de constituire a unei situații juridice constituite anterior, fiind o situație juridică în curs de realizare și fiind stabilită prin hotărâre judecătorească irevocabilă obligația pârâtului de a-i achita pensia reieșind din salariu mediu lunar al procurorului raionului Râșcani, pârâtul-debitor urmează să-i achite pensia reieșind din nivelul lunar mediu al procurorului-șef, inclusiv când are loc majorarea cuantumului acestuia.

Or, pârâtul nu trebuie să se eschiveze de la achitarea pensiei conform principiului concret stabilit prin hotărârea judecătorească, de fiecare dată când nivelul salariului procurorului se modifică, reieșind din modificările legislative și reclamantul nu urmează la fiecare majorare a salariului procurorului, să înainteze acțiuni în judecată împotriva Casei Naționale privind încasarea pensiei, reieșind din salariul mediu majorat al procurorului.

Solicită explicarea deciziei cu referire la extinderea executării ei, cu oferirea răspunsului la întrebarea dacă are loc majorarea salariului mediu lunar achitat procurorului-șef al raionului Râșcani, corespunzător, conform deciziei Curții de Apel Bălți nr.3a-55/18 din 26 aprilie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale este obligată să achite lui Blîndu Valentin pensia pentru vechime în muncă, reieșind din acest cuantum majorat din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef al raionului Râșcani?

Prin încheierea din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cererea lui Valentin Blîndu privind explicarea deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți a fost comunicată lui Valentin Blîndu, la 03 iunie 2022 (f.d.240, vol. I).

La 16 iunie 2022, Valentin Blîndu a depus recurs împotriva încheierii din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți (f.d.5-9, vol.II).

În motivarea recursului, recurentul a indicat că decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost executată de Casa Națională de Asigurări Sociale, însă, la 23 noiembrie 2018 a fost promulgată Legea nr. 270 „Privind sistemul unitar de salarizare în sistemul bugetar” intrată în vigoare la 01 decembrie 2018, unde este prevăzută majorarea salariului procurorului în funcție, însă Casa Națională de Asigurări Sociale nu i-a recalculat pensia pentru vechime în muncă conform Legii menționate.

Totodată, a relatat că prin decizia din 26 aprilie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să-i achite pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariu mediu lunar achitat procurorului r-lui Râșcani, fără a fi indicate careva sume concrete, având în vedere că a fost instituită regula generală de plată. Astfel, că în dependență de cuantumul concret pe o lună concretă a salariului procurorului r-lui Râșcani, urmează a fi calculată și achitată corespunzător și pensia reclamantului. Or, nivelul salariului indicat pe parcurs poate suferi modificări, fapt care generează și efectul modificării cuantumului pensiei achitate lui.

A invocat că între părți au apărut neclarități privitor la extinderea și modul de

aplicare a dispozitivului deciziei din 26 aprilie 2018, de aceea s-a adresat cu cerere privind explicarea hotărârii judecătorești.

Recurentul a accentuat că necesitatea explicării hotărârii se rezumă de faptul, dacă are loc majorarea salariului mediu lunar achitat procurorului r-lui Râșcani, corespunzător, conform hotărârii judecătorești menționate, Casa Națională de Asigurări Sociale este obligată să achite lui Blîndu Valentin pensia pentru vechime în muncă reieșind din acest quantum majorat din salariu mediu lunar achitat procurorului r-lui Râșcani?

Nu este de acord cu concluzia instanței că solicitarea de explicare a deciziei sus nominalizate constituie în sine obiectul unui alt litigiu dintre Blîndu Valentin și Casa Națională de Asigurări Sociale legat de recalcularea pensiei urmare a situației emiterii Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23.11.2018, în vigoare la 01.12.2018. Or, examinarea litigiului anterior a avut loc ca urmare a abrogării prevederilor art.78 alin.8 din Legea cu privire la procuratură și calcularea drepturilor de pensionare a procurorilor în baza Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 din 14.10.1998, iar potrivit art. 7 alin. 1 Cod Civil, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Consideră că odată obținut dreptul la pensie pentru vechime în muncă ca condiție de constituire a unei situații juridice constituite anterior, fiind o situație juridică în curs de realizare și stabilit prin hotărâre judecătorească irevocabilă, obligația pârâtului de a-i achita pensia reieșind din salariul mediu lunar al procurorului r-lui Râșcani persistă inclusiv când are loc majorarea cuantumului acestuia.

A mai invocat că unor procurori pensionari li s-a recalculat pensia pentru vechime în muncă conform Legii nr. 270 din 23.11.2018, fapt care provoacă discriminare în rândurile procurorilor pensionari.

Solicită admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți cu pronunțarea unei noi hotărâri privitor la extinderea și modul de executare a deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art.242 din Codul administrativ recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 12 mai 2022, fiind notificată lui Valentin Blîndu, la 03 iunie 2022 (f.d.240, vol. I).

Recursul a fost depus de recurent la 16 iunie 2022 prin intermediul serviciului poștal (f.d.5-9, vol.II).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

La 27 iunie 2022, în adresa intimatei a fost expediată cererea de recurs depusă de recurent (f.d.3, vol.II). Până la data examinării recursului, referință de către aceasta nu a fost depusă.

Studiind materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Valentin Blîndu și a menține încheierea din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți din considerentele ce urmează.

În corespundere cu articolul 241 alin.(1) din Codul administrativ încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 29 ianuarie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Blîndu Valentin; s-a recunoscut ca fiind ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. XXX din 11.08.2017; s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să calculeze și să achite lui Blîndu Valentin, pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariu mediu lunar achitat procurorului raionului Râșcani, cu recalcularea acesteia ținându-se cont de majorarea salariului procurorului în exercitarea funcției, funcție pe care o deținea la data stabilirii pensiei (f.d.83, vol. I).

Prin decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat integral hotărârea din 29 ianuarie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea înaintată de Blîndu Valentin. S-a recunoscut ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale la recalcularea pensiei pentru limită de vârstă lui Blîndu Valentin. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să achite lui Blîndu Valentin pensia pentru vechime în muncă din salariul mediu lunar achitat procurorului raionului Râșcani, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze lui Blîndu Valentin pensia pentru vechime în muncă ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție, începând cu 05 aprilie 2013, după creșterea salariului cu 35% și începând cu 01 august 2016, după creșterea salariului potrivit prevederilor art.60 din Legea cu privire la Procuratură (f.d.114, 148, vol. I).

Prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM (f.d.168, vol. I).

La 25 februarie 2022, Blîndu Valentin s-a adresat cu cerere de solicitare a explicării deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți (f.d.179-181, vol. I).

Prin încheierea din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cererea lui Valentin Blîndu privind explicarea deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de respingere a cererii lui Valentin Blîndu cu privire la explicarea deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții

de Apel Bălți.

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169- 171.

Conform art. 251 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă sunt necesare explicații referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii sau dacă hotărârea cuprinde dispoziții contradictorii, instanța emitentă, la cererea participanților la proces sau a executorului judecătoresc, dă explicații asupra dispozitivului ori omite dispozițiile contradictorii fără a modifica cuprinsul hotărârii.

Astfel, din dispozițiile art. 251 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că partea interesată poate solicita instanței de judecată, care a pronunțat hotărârea, să explice dispozitivul acesteia sau să înlăture dispozițiile contradictorii sau neclare, în condițiile când dispozitivul hotărârii nu este suficient de clar și sunt necesare lămuriri privind înțelesul, extinderea și aplicarea acestuia, care ar putea duce la crearea dificultăților la executare.

Totodată, prin prisma prevederilor legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că prin această procedură nu se poate modifica cuprinsul hotărârii și nici dispozitivul acesteia, ci doar se fac anumite precizări pentru a se asigura posibilitatea punerii în executare, cu înlăturarea dispozițiilor care eventual se contrazic.

Din analiza circumstanțelor speței, completul specializat notează că Valentin Blîndu solicită explicarea deciziei, invocând ca temei refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale la achitarea cuantumului pensiei pentru vechime în muncă ca procuror în mărime de 80% din salariul mediul lunar achitat procurorului raionului în exercițiul funcției (așa cum a stabilit Curtea de Apel Bălți în decizia sa nr. 3a-55/18 din 26.04.2018), pe motiv că la data de 30 noiembrie 2018 a intrat în vigoare Legea nr.270 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Respectiv, dânsului nu-i este clar dacă dreptul dobândit de el în ce privește calcularea pensiei în baza Legii cu privire la procuratură, se extinde și după adoptarea Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, nr.270 din 23.11.2018, în vigoare la 30 noiembrie 2018.

Verificând conținutul deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți în coraport cu cererea de explicare, precum și a informațiilor Casei Naționale de Asigurări Sociale anexate la cerere, instanța de recurs reține că instanța de apel corect a stabilit că solicitarea de explicare a deciziei respective constituie în sine obiectul unui alt litigiu dintre Blîndu Valentin și Casa Națională de Asigurări Sociale legat de recalcularea și achitarea pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediul lunar al procurorului raionului în exercițiul funcției – urmare a situației emiterii Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, nr.270 din 23.11.2018, în vigoare la 30 noiembrie 2018.

Concluzia respectivă rezidă și din faptul că examinarea litigiului anterior dintre Blîndu Valentin și Casa Națională de Asigurări Sociale a avut loc ca urmare a abrogării prevederilor art.73 alin. 8 din Legea cu privire la procuratură și calcularea

drepturilor de pensionare a procurorilor în baza Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, nr.156 din 14.10.1998. Pe când, calcularea pensiei urmare a situației adoptării Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, nr.270 din 23.11.2018, nu a fost obiect de examinare în cauza civilă soluționată prin decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți.

Acest aspect este concretizat de către instanța de apel și în dispozitivul deciziei din 26 aprilie 2018, fiind indicat în mod expres că pârâta se obligă să recalculeze și să achite lui Blîndu Valentin pensia pentru vechime în muncă din salariul mediu lunar achitat procurorului în Procuratura Râșcani, după creșterea salariului potrivit prevederilor art. 60 din Legea cu privire la Procuratură, normă abrogată prin Legea nr. 271 din 23 noiembrie 2018 pentru modificarea unor acte legislative.

Așadar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea lui Blîndu Valentin cu privire la explicarea modalității de executare a deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, nu se încadrează în prevederile art. 251 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Blîndu Valentin.

În conformitate cu art. 195, art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, art. 251 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de către Valentin Blîndu și se menține încheierea 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii:

Nicolae Craiu

Aliona Miron